

35. FÂTİR SÛRESİ

Mekke döneminin ortalarında, Furkan sûresinden sonra indirilmiştir. Adını, ilk ayetinde geçen “Fatır: yoktan var eden, yaratıcı” kelimesinden almıştır. Aynı ayette geçen “Melaike: melekler” adıyla da bilinen sûre, 45 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah’ın Adıyla!

Beni yoktan var edip üstün yeteneklerle donatan ve kulluk göreviyle yeryüzüne gönderen sonsuz şefkat ve merhamet sahibi yüce Rabb’imin adıyla, O’nun verdiği güç ve yetkiye dayanarak ve yalnızca O’nun adına okuyor, söylüyorum:

I. Her türlü hamd; övgü, teşekkür, saygı, minnettârlık ve yücelik, gökleri ve yeri yoktan var eden; her biri farklı güç, yetenek ve özelliklere sahip melekleri ikiye, üçer, dörder... kanatlı elçiler yapan ve onları birer görevli olarak hizmetinize veren Allah’a aittir!

Hiç kuşkusuz O, dilediğini yaratılışta üstün kılar.

Hiç kuşku yok ki, Allah'ın her şeye gücü yeter. Öyle ki:

2. Allah'ın insanlara vermek istediği bir nîmeti hiç kimse ve hiçbir güç engelleyemez; onun engellediğini de, O'ndan başka hiç kimse getiremez. Çünkü O, sonsuz kudret ve hikmet sahibidir.

3. O hâlde, ey insanlar! Allah'ın size bahşettiği nîmetleri düşünün: Gökten yağdırdığı ve yere çıkardığı sayısız nîmetlerle sizi besleyen Allah'tan başka bir yaratıcı mı var? Hayır; O'ndan başka tanrı yok! Öyleyse, nasıl oluyor da, inkârcıların propagandasına aldanıp Allah yolundan yüz çeviriyorsunuz!

4. Ey Peygamber ve ey Müslüman! Eğer Kur'an'a çağırıldığın kimseler seni yalanlıyorsa, bundan dolayı üzülme,

ümitsizliğe kapılma! Unutma ki, **senden önce de** nice dâvetçiler ve hattâ nice **Peygamberler yalanlanmıştı**. Fakat sonunda, kazanan hep onlar olmuştu. Unutma; **her işin sonucu Allah'a varır**. Bunun için, hakîkati tüm insanlığa duyur:

5. Ey insanlar! Allah'ın yeniden dirilme vaadi haktır, gerçektir; öyleyse, sakın şu dünya hayatının sahte cazibesi sizi aldatıp Allah'a kulluktan alikoymasın! Hele hele o **aldatıcı** şeytan ve dostları, Allah'ın ayetlerini çarpıtarak veya Rabb'inizin şefkat ve merhametine güvendirerek **sizi Allah ile aldatmasın!**

6. Çünkü şeytan, sizin mahvolmanız için elinden geleni yapmaya and içmiş amansız ve acımasız bir düşmandır; öyleyse siz de onu düşmanınız bilin! Doğrusu o, kendi zihniyetini benimseyen taraftarlarını ancak cehennemlik olmaya yol açan çirkinliklere çağırır! Unutmayın ki:

7. Allah'ın ayetlerini inkâr edenler için,

Kıyâmet Günü **çetin bir azap vardır; iman edip güzel işler yapanlara gelince, Allah tarafından bir bağışlanma ve muhteşem bir ödül onları bekliyor! O hâlde:**

8. İşlediği kötülüklerin, çirkinliklerin cazibesine kapılan ve zamanla bunları güzel görmeye başlayan kişi, hiç dürüst ve erdemli bir hayatı tercih eden kimseyle bir tutulabilir mi? İşte böylece Allah, zulüm ve haksızlığı tercih ederek sapıklıkta kalmak isteyen i saptırır, samîmî bir kalple doğruya, gerçeğe ulaşmak isteyen i de doğru yola iletir. O hâlde, ey Müslümân , onlar için kendini üzmeye, endişelenmeye değmez! bu gibi kimseleri doğru yola getireceğim diye kendini yiyip bitirme! Şüphesiz Allah, onların yaptıkları her şeyi biliyor. Ve Hesap Gününde elbette cezalarını verecektir! Eğer yeniden diriliş konusunda şüpheleri varsa, şunu iyi dinlesinler:

9. Allah, rahmetinin müjdecisi olan rüzgarları gönderir ve bu rüzgarlar, yağmur yüklü

bulutları okyanus, deniz ve göllerden **kaldırıp** karalara doğru taşırlar. **Sonra Biz onu**, bitki örtüsü tamamen kuruyup **ölmüş bir bölgeye** rahmet yağmurları olarak **sürükleriz ve onunla** yemyeşil filizler yetiştirerek, **ölümünden sonra toprağa yeniden hayat veririz. İşte, ölümden sonra yeniden diriliş de böyle olacaktır. O** hâlde, sizi yeniden diriltip hesaba çekecek olan Rabb'inize kulluk edin! Böylece cennet nîmetlerine kavuşmakla kalmayacak, dünyada da güç ve şeref elde edeceksiniz:

10. Kim dünyada ve âhirette güç, kudret, itibar, üstünlük, yücelik ve **şeref istiyorsa**, bunu Allah'tan istesin; çünkü **şeref ve yücelik, tamamen ve yalnızca Allah'ın elindedir** ve onu dilediğine verir. Fakat bunu elde etmek için, dosdoğru bir imana sahip olmanız ve bu inancınızı güzel davranışlarla ortaya koymanız gerekir. Çünkü ancak iyi niyet, sağlam iman, **güzel söz** ve güzel düşünceler **O'nun katına yükselir** fakat **bunları O'na yükseltecek olan**, ancak ve ancak **güzel davranışlardır**. Dolayısıyla, ibâdetlerle,

güzel davranışlarla desteklenmeyen kupkuru bir iman, sahibine hiçbir yarar sağlamayacaktır.

Bunun içindir ki, İslâm'a ve Müslümanlara karşı **çirkin tuzaklar peşinde koşan** kâfirleri ve münâfıkları, her iki dünyada da **çetin bir azap beklemektedir ve onların bütün tuzakları,** eninde sonunda **yok olup gitmeye mahkûmdur!**

II. Ey insanlar! Allah'ın size bahşettiği nîmetleri düşünün: Sizin atanız ve ilk insan olan Âdem'i topraktan yaratan, sonra da neslinizin sürmesi için bir damla sudan yaratılışınızı devam ettiren, ayrıca sizi, birbirine uyumlu erkek ve kadın çiftler hâline getiren Odur. O'nun bilgi ve irâdesi dışında ne bir dişi gebe kalabilir, ne de yavrusunu doğurabilir. Bir canlıya ömür verilmesi de, onun ömrünün kısaltılması da, mutlaka varlık kanunlarının yazıldığı bir kitapta kayıtlıdır. Bu nasıl olur demeyin! Hiç kuşkusuz bu, Allah için çok kolaydır. O'nun sınırsız ilim, kudret ve merhametini gösteren bir başka örnek:

12. Aynı okyanus veya denizde, birbirlerine bitişik hâlde bulunan, bu yüzden aynı özelliklere sahip olması beklenen **iki su kütlesi**, her zaman **aynı değildir**. Aralarında görünür hiçbir engel olmadığı hâlde, bunlardan **biri tatlı, susuzluğu giderici ve içimi güzeldir; diğeriye, tuzlu ve acıdır** (25. *Furkan*: 53; 27. *Neml*: 61 ve 55. *Rahman*: 19-21). **Fakat her ikisinden de taptaze** deniz ürünleri tutarak **etlerini yer, takı olarak kullanacağınız** inci, mercan, sedef gibi **süs eşyaları çıkarırsınız** (55. *Rahman*: 22). **Ayrıca, O'nun lütfundan** nasibinizi **aramanız ve böylece**, size bahşettiği bunca nîmetlerden dolayı Rabb'inize **şükretmeniz için, gemilerin suları yara yara denizlerde akıp gittiğini görürsün**.

13. Ortaya koyduğu mükemmel ölçü uyarınca, bazen **geceyi** kısaltıp **gündüze katan**, bazen de **gündüzü** kısaltıp **geceye ekleyen ve her biri** ezelden **belirlenmiş bir vakte kadar** kendi yörüngelerinde **akıp gitmekte olan Güneş'i ve Ay'ı** koyduğu kanunlara **boyun eğdiren O'dur**.

Ey insanlar! İşte budur, sizin gerçek sahibiniz, efendiniz ve Rabb'iniz olan Allah! Göklerde ve yerde mutlak egemenlik ve hükümrancılık yalnızca O'nundur! Oysa ey müşrikler, O'ndan başka yalvardığınız putlar, putlaştırmış varlıklar bir incir çekirdeğine bile hükmedemezler. Öyle ki:

14. Onlara el açıp duâ etseniz, duânızı işitmezler; işitseler bile size cevap veremez, dileğinizi yerine getiremezler. Çünkü böyle bir güç ve yetkiye sahip değiller. Üstelik Kıyâmet Gününde onlar, sizin onları Allah'a ortak koşmanızı asla kabul etmediklerini, böyle bir şeyden haberlerinin bile olmadığını söyleyecekler.

Ey insan! Görüyorsun ya, sana hiç kimse, her şeyden haberdar olan Allah'ın şu Kur'an'da verdiği bilgiler gibi bilgi veremez.

15. Çünkü ey insanlar; hepiniz var olmak ve varlığınızı devam ettirmek için Allah'a

muhtaçsınız! Oysa Allah, hiçbir şeye muhtaç değildir, gerçek anlamda yüceltmeye, şükredilmeye ve övülmeye lâîyk olan sadece O'dur.

16. Öyle ki; dilerse sizi yok eder ve yerinize bambaşka bir toplum getirir.

17. Unutmayın; bu, Allah'a göre hiç de zor değildir. Öyleyse, Rabb'inize itaat ederek kendinizi kurtarmaya bakın. Çünkü Kıyâmet Günü gelip çattığıında:

18. Hiç kimse, bir başkasının günahını kendi üzerine alamayacaktır. Günaha teşvik eden, bunun cezasını elbette çekecektir. Fakat bu, hiçbir baskı ve zorlama olmaksızın onun sözüne uyup günah işleyen kişiyi kurtaramayacaktır. Nitekim, herhangi bir günahkâr, günahını yüklenmesi için bir başkasını çağırırsa, o çağırdığı kişi kendi yakın akrabası bile olsa onun hiçbir günahını üzerine alamayacaktır. Dolayısıyla, Hristiyanların

uydurduğu “Hz. Âdem’in işlediği g nahtan dolayı onun soyundan gelenlerin de günahkâr olarak dünyaya geldiği ve babasız dünyaya gelen Hz. İsa’nın, kendisini fed  ederek bu günahı affettirdiği” şeklindeki iddiası, hem Hz. İsa’ya atılan bir iftira, hem de Allah’ın adâleti konusunda halkı şüpheye düşüren şeyt n  bir aldatmacadır.

E y Peygamber ve ey onun y olundan giden Müslüman! Bütün bu ikn  edici apaçık delillere rağmen, yine de Kur’an’dan yüz  evirenler olacaktır. Sen, akıll arı körelmiş bu z limleri doğru yola iletemezsin! **Sen ancak,** gözleriyle g rmed i k l e r i hâlde, **gayben Rabblerine** yürekte n **saygı duyan** ve bu saygının doğal sonucu olarak **namazı güzelce kılan kimseleri uyarabilirsin.** Yani senin uyarıların, sadece böyle temiz yürekli samimi ve ciddi insanlarda etkisini gösterir. Zaten **her kim** şirk ve günah kirlerinden arınıp **temizlenirse, bunu ancak kendi iyiliği için yapmış olur.** Unutmay ı n , **dönüşünüz** mutlaka **Allah’a** olacaktır.

İşte, on ikinci ayetteki iki deniz nasıl birbirine benzemiyorsa;

19. Hakikati gören ile görmeyen d e bir olmaz!

20. Tıpkı, karanlıklarla aydınlığın aynı olmadığı gibi!

21. Ya da serinletici gölge ile kavurucu sıcak bir olmaz,

22. Tıpkı, kalben diri olanlarla ölülerin aynı olmadığı gibi!

Çünkü **Allah**, ancak samîmî bir kalple doğruya, gerçeğe ulaşmak **isteyene** hakîkati **işittirir**. Gönlünü kibir, inatçılık, bencillik örtül eriyle karartmış olanlara gelinc e ; **sen, mezarlardaki** ölüler gibi hakikat karşısında duyarsız kalan **zâlimlere** hiçbir şey **işittiremezsin!** Onun için, inanmıyorlar diye üzülme!

23. Çünkü sen, yalnızca bir uyarıcısın.

24. Şüphesiz Biz, doğruyu ve gerçeği ortaya koymak için, seni en yakın çevrenden başlamak üzere, tüm insanlığa seslenen bir müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik. Zaten hiçbir medeniyet ve hiçbir ümmet yoktur ki, içlerind e n bir zamanlar bir uyarıcı gelip geçmiş olmasın.

25. E y Peygamber! Eğer Kur'an'a çağırdığın kimseler seni yalanlıyorlarsa, bundan dolayı üzülm e, ümitsizliğ e kapılma! Unutma ki, vaktiyle onlardan önce ki zâlimler de kendilerine apaçık deliller, hikmet dolu öğütler ve aydınlatıcı kitap getiren Peygamberlerini ve dâvetçilerini yalanlanmışlardı.

26. Fakat sonunda, inkârcıları korkunç bir ceza ile apansız yakalay ıverdim! Beni inkâr etmek ne demekmiş, işte o zaman gördüler.

Bunun için, hakîkati tüm insanlığa duyur:

27. Görmez misin ki Allah, gökten nasıl su indiriyor da, onunla değişik tatlarda

rengârenk meyveler yetiştiriyor? Nitekim dağlarda da beyaz, kırmızı ve siyah tonlarda madenler ve renk renk, desen desen kayalar, tabakalar ve katman katman çizgiler var.

28. Aynı şekilde hem insanlar, hem de yabani ve evcil havanlar türlü türlü renkler taşıyor. Dünyanın her yerindeki siyah, beyaz, kırmızı, sarı renklerde insan ırkları; hayranlık veren şekil ve renkleriyle insanı büyüleyen kuşlar, kelebekler, vahşî ve evcil hayvanlar, Allah'ın renkleriyle sanatının mükemmel bir örnek olarak karşınızda duruyor. Dikkat edin; **Allah'ın kulları arasından, ancak Kur'an'ın dile getirdiği bu gerçekleri bilenler O'na yürekten saygı duyarlar! Hiç kuşkusuz Allah, sonsuz kudret sahibidir, çok bağışlayıcıdır.** Peki, kimdir bu ilim sahipleri?

29. Allah'ın kitabını anlamaya çalışarak okuyan, böylece Allah'ın, hayatın bütün yönlerinde kural koymaya yetkisini onaylayan onu pratik hayata uygulayan, bunun için **namazı**

güzelce kılan ve kendilerine verdiğimiz nîmetlerden bir kısmını Allah için yoksullara gizli ve açık olarak harcayanlar var ya; işte onlar, asla zarara uğramayacak bir kaza elde etmeyi umabilirler.

30. Çünkü Allah, onlara mükâfâtlarını tam olarak verecek ve sonsuz lütuf ve keremi sayesinde, onlara hak ettiklerinden çok daha fazlasını bahşedecektir. Hiç kuşkusuz O, çok bağışlayıcıdır, bütün iyiliklerin ve teşekkürlerin karşılığını cömertçe verendir.

31. Ey Peygamber! Sana gönderdiğimiz bu Kitap, kendisinden önceki kitapları onaylayan gerçeğin ta kendisidir. Şüphesiz Allah, kullarının tüm yaptıklarından haberdardır ve onları dâimâ görmektedir.

32. İnsanlık tarihi boyunca, her devirde Kitap ve elçi göndererek insanlığa yol gösterdik. İşte şimdi de son kutsal Kitabı, kullarımız arasından bu göreve lâyık görüp seçtiğimiz kimselere

emânet ettik. Fakat onlardan **kimileri** Allah'ın kendilerine verdiği kulluk imkanlarını yeterince kullanamay a n , **kendilerine zulmeden,** yazık eden günahkar Müslümanlar; **kimileri** bunlardan daha iyi durumda, Müslümanca **dengeli** bir hayatı **yaşamaya çalışanlar;** **kimileri de Allah'ın izniyle hayır ve iyiliklerde en önde giden** gayretli Müslümanlardır. **İşte en büyük lütuf, bu sonuncusudur.**

33. İşte bu müminlerin mükâfâtı, ebedî huzur ve mutluluk diyarı olan **Adn cennetleri** olacaktır. **Onlar oraya girecek ve altın b ileziklerle, incilerle süsleneceklerdir. Elbiseleri de hâlis ipekten olacaktır.**

34. Bu muhteşem nîmetlerle karşılaşınca, **“Bizi o müthiş Hesap Gününde her türlü sıkıntı, endişe v e üzüntüden kurtaran Allah'a hamd olsun!”** diyecekler, **“Ra bbimiz gerçekten de çok bağışlay ı c ı d ır, b ü t ü n iyiliklerin karşılığını cömertçe verendir!”**

35. “İşte bizi, sonsuz lütuf ve keremi sayesinde ebedî kalacağımız yurda yerleştirdi. Dünya hayatı bir imtihanıdı, onu aştık; mahşer bir merhale idi, onu da geçtik. Artık burada bize ne bir yorgunluk dokunacak, ne de bir bıkkınlık!”

36. Âyetlerimizi inkâr edenlere gelince, onlar için de cehennem ateş i var! Öyle çaresiz bir hâlde olacaklar ki, hayatlarına son verilmez ki ölüp kurtulsunlar; azapları da hafifletilmez ki rahat yüzü görsünler! İşte Biz, çeş idi, cinsi ve şek li ne olursa olsun, bütün nankörleri böyle cezalandıracağız!

37. Orada, “Ey Rabb’imiz!” diy e feryat edecekler, “ Ne olur, bizi buradan çıkar; sana söz veriyoruz, daha önce yaptıklarımızdan bambaş ka güzel iş ler yapacağız!” Buna karş ılık, Allah onlara diyecek ki: “Ben size, düşünüp ibret almak isteyen birinin düşünebileceğ i kadar uzun bir ömür vermedim mi? Ayrıca, size bu günün gelip

çatacağını haber veren **uyarıcılar gelmemiş miydi?** Geldi, fakat siz bile bile kötülüğü tercih ettiniz! **Öyleyse** yaptıklarınız ın cezas ın ı **tadın bakalım; bugün zâlimlere hiç kimse yardım edemeyecek!”**

O hâlde, ey insanlar, bu gün gelip çatmadan önce Rabb'inize kulluk edin! Unutmayın ki:

38. Şüphesiz Allah, göklerin ve yerin gizliliklerini bilir ve elbette O, kalplerin içindeki bütün gizli niyet ve düşünceleri de bilmektedir.

39. O Allah ki, önceki ümmetlerin ardından şimdi de sizi yeryüzünde ilâhî adâleti egemen kılmanız için yönetici ve halîfeler yapmış ve sizi bu göreve uygun yetki, güç ve yeteneklerle donatmıştır. O hâlde, her kim bu yetenekleri kötü yönde kullanarak Allah'a karşı nankörlük edecek olursa şunu bilsin ki, onun bu nankörlüğü kendi aleyhinedir. Çünkü kâfirlerin nankörlüğü ve inkârcılığı, Rableri

katında ancak onlara karşı gazâbın artmasına sebep olur! Evet, kâfirlerin nankörlüğü, onların yıkılış ve yok oluşlarını hızlandırmaktan ve ziyanlarını artırmaktan başka bir işe yaramaz!

40. Ey Müslüman! Onlara de ki: “Allah’tan başka itaate çağırdığınız ve böylece Allah’a ortak koştüğunuz putlarınızı ve putlaştırdığınız liderlerinizi, sahte ilâhlarınızı bir düşünsenize: Gösterin bana, yeryüzünde ne yaratmış bunlar! Yâhut onların, göklerin yaratılıp yönetilmesinde bir ortaklıkları mı var?”

Bakın, zâlimler, nasıl da göz göre göre hakîkatten yüz çeviriyorlar! **Yoksa Biz onlara** bu iddialarını destekleyici **bir Kitap gönderdik de, onda buldukları bir delile mi dayanıyorlar? Hayır; aslında zâlimler, birbirlerini boş vaadlerle aldatmaktan başka bir şey yapmıyorlar! Oysa görmüyorlar mı ki:**

41. Gökleri ve yeri yıkılıp yok olma ktan

koruyan ve mükemmel bir sistem çerçevesinde gök cisimlerinin hareketlerini devam ettiren yalnızca **Allah'tır**. O, bir an için varlıkları kendi haline bıraksa, evrende müthiş bir kargaşa meydana gelir. **Eğer** gökler ve yer **yıkılacak olsa, O'ndan başka hiç kimse onların nizamını sağlayamaz**. Eğer hâlâ helâk olmadıysanız, ey zâlimler, bunun tek sebebi var: **Hiç kuşkusuz Allah, kullarına karşı çok şefkatli, çok bağışlayıcıdır**.

42. Kur'an'ı reddeden bu kâfirler, daha önce, “Yahudi ve Hıristiyanlara gönderildiği gibi **bize de bir uyarıcı gelmiş olsaydı, kesinlikle doğru yolu bulan en iyi toplum biz olurduk!**” diye var güçleriyle Allah'a yemin ediyorlardı. **Fakat onlara Allah tarafından uyarıcı bir Peygamber gelince bu, onların sadece hak ve hakîkatten iyice uzaklaşmalarına sebep oldu.**

43. **Çünkü onlar, yeryüzünde haksız yere büyüklük taslıyor, sahip oldukları imtiyazları kaybetmemek için Kur'an'a karşı çirkin plânlar**

kuruyorlar. Oysa kötü plân, sadece sahibini helâk eder! Hal böyleyken, bu zâlimler Allah'a ve Elçisine inanmak için daha ne bekliyorlar? **Yoksa onlar, kendilerinden önceki** isyankâr toplumları, devletleri ve medeniyetleri felâkete sürükleyen ilâhî **kanunların** kendi üzerlerinde uygulanmasını **mı bekliyorlar?** Öncekiler, ya bir azapla helâk edilerek, ya düşman istilasına uğrayarak, ya da Peygamberin takipçileri tarafından yenilgiye uğratılarak cezalandırılmışlardı. Bugün de böyledir bu, yarın da böyle olacaktır. Unutma; toplumlar ve çağlar ne kadar değişirse değişsin, **Allah'ın yasalarında hiçbir** bozulma, pörsüme ve **değişiklik göremezsin ve Allah'ın yasalarının** uygulanmasında, kıyâmete kadar bir aksaklık ve **bir sapma da göremezsin.**

İnsanlık tarihini şöyle bir gözden geçiren ve devletlerin yıkılış sebepleri üzerinde biraz düşünen bir kimse, zâlimlerinin sonunun hep aynı olduğunu görecektir:

Onlar hiç yeryüzünde dolaşıp da,

kendilerinden önceki zâlim toplumların, medeniyetlerin sonu nice olmuş, görmüyorlar mı? Üstelik onlar, kendilerinden daha bilgili, daha gelişmiş ve daha güçlüydüler. Fakat yine de cezalarını çekmekten kurtulamadılar! Öyle ya, ne göklerde, ne de yeryüzünde hiçbir şey Allah'ın irâdesine karşı koyamazdı! Çünkü O, sonsuz ilim ve kudret sahibidir. Bununla birlikte O, yet erince fırsat vermeden hiç kimseyi cezalandırmaz:

45. Eğer Allah, işledikleri günahlardan dolayı insanları derhal cezalandıracak olsaydı, yeryüzünde helâk edilmedik bir tek canlı bırakmazdı fakat O, zalimleri cezalandırmakta acele etmez, belirlenmiş bir vakte kadar onlara mühlet tanır. Belirlenen bu süre gelip çatınca da, hepsinin cezasını tam olarak verir! Çünkü Allah, kullarının her hal ve hareketini görmektedir.